

gælder jo ogsaa om Dr. Brandes' Virksomhed. Han er en Mand paa over 50 Aar, han er ikke nogen ganske ny Mand i vort Samfund. Siden den Gang den ærede Minister ønskede ham ansat ved Universitetet, i de 20 Aar, der ere forløbne siden da, har hans Virksomhed jo udfoldet sig paa en Maade og er modnet i en Grad, som man ikke den Gang kunde vente. Naar der nu altsaa særlig er Spørgsmaal om dette, at man skulde vente, indtil den paagældende har sejret, saa er efter min Opfattelse Tidspunktet nu kommet. Thi hvad vil man forstaa ved Sejr paa dette Omraade? Man maa jo se Spørgsmaalet i Forhold til den Virksomhed, der er Tale om. Dr. Brandes' Virksomhed er ikke efter sin Natur egnet til at fejre paa første Haand i det store Publikum, den er ikke rettet mod det store Publikum, den vil gennem mangfoldige Forandringer og Tilgængelser gaa sin Gang i vort Folk. Men hos dem, mod hvem den paa første Haand var rettet, maa man sige, at den i det hele har sejret. Ingen kan være i Tvivl om, at alt, hvad der i dette Øjeblik skrives paa Danst om Æstetik, er i overordentlig høj Grad paavirket af Dr. Brandes' og gennemtrængt af hans Virksomhed, ikke blot hvad der skrives i Benstrebladene, men alt, hvad der skrives af litterær Kritik i Højrebladene har øst af Dr. Brandes. Det er ikke altid, man takker for Laanet, man har modtaget. Undertiden giver man, samtidig med at man bruger Kapitalen, Kapitalisten et Spark, det er sandt. Men sikkert er det, at for saa vidt har Dr. Brandes allerede nu sejret, som det i Virkeligheden er hans Metode og litterære Kritik, som er Normen for al Kritik, der findes her i Landet. Men ogsaa i anden Forstand har han sejret. Man kan ikke fordrø, for at sige, at en Mand har slaaet igennem, at alle skulle slutte sig til ham. Der er en Modsetning mellem gammelt og nyt, som tager sin Tid, og som ikke fuldt ud udjævnes, før den ældre Slægt forsvinder og giver Plads for den yngre. Men bortset deraf maa man erkende, at Dr. Georg Brandes er trængt igennem i det dannede Publikum. Allerede en saadan Adresse, som den, vi her havde, der forener saa mange betydelige Navne uden Hensyn til Partiforholdigheder i en og samme Anerkendelse, i et og samme Øjeblik om, at Staten maatte komme den Mand's Virksomhed til Hjælp, allerede det er et Vidnesbyrd om, at denne Mand er trængt igennem, som ingenlunde kan undervurderes. Jeg siger ogsaa, at den Fests, som blev holdt her, og som ærede Medlemmer have haft saa meget ondt af, er et Vidnesbyrd om, i hvilken

Grad han har fundet Tilslutning, og i hvilket Omfang man sætter Pris paa hans Virksomhed. Men det forekommer mig, at det er tilstrækkeligt til at sige, at denne Mand har sejret, naar man ikke fordrer til en Sejr dette, som de færreste Mennesker opnaa, de færreste aandelige Virksomheder i levende Live opnaa, nemlig dette, at man fra alle Sider enstemmig skulde slutte sig i Anerkendelse til Virksomheden, navnlig naar Virksomheden har en saadan Karakter som Dr. Georg Brandes', en Karakter af en kæmpende og gennembrydende Virksomhed for ny Anskuelse. Endelig siger den ærede Minister, at han for Dr. Georg Brandes' egen Skyld ikke ønsker, at han skulde have en saadan Statsunderstøttelse, fordi han var bange for, at det skulde øve et Tryk paa den for ham fornødne Frihed. Det synes jeg ikke, der er nogen Grund til at være bange for. Dr. Georg Brandes er jo en moden Mand og en Mand i den Alder, da man ikke lader sig saaledes trykke af 2,000 Kr., at man i den Grad svigter hele sin Fortid, forraader tidligere Overbevisninger og forandrer sig til en ganske ordinær Samfundsstøtte. Det tror jeg ikke, der er nogen Grund til at risikere for Dr. Georg Brandes' Virksomhed. Den ærede Minister kan i saa Henseende, tror jeg nok, slaa sig til Ro med, at den Mand's Virksomhed har vist en tilstrækkelig Grad af Karakter til, at man nok nu turde love 2,000 Kr. paa den.

Nej, efter min Mening er det, der foregaar her, ganske simpelt økonomisk Krig og slet ikke andet, og det er en økonomisk Krig ført paa det Omraade, hvor denne Krig synes mig at være mest hæslig, nemlig paa det aandelige Omraade. Man kan give det, hvilke Navne man vil, hvilke Undskyldninger, hvilke Forsvar man vil, den ligger bagved. Det, der jo ogsaa er kommet frem baade fra den ærede Ministers Side og fra andre ærede Medlemmers Side baade i Aar og i Fjor fra dem, der vare imod det, det var jo det, at denne Mand forfægter Anskuelse, som de ærede Medlemmer ikke holde af, at han kæmper for Meninger, som man ikke kan lide. Men naar vi i vort Land overhovedet have disse Understøttelser, saa ser jeg ikke rettere, end at det er Undertrykkelse af den aandelige Frihed her i Landet, naar man uddeler disse Understøttelser partist, efter som man er Meningsvenner eller Meningsmodstandere. Man styrter ikke det aandelige Liv paa den Maade ved at lægge Partisynspunkter til Grund for den økonomiske Fordeling af Statens Goder; derved fremmer man sandelig ikke Oplysningen, derved undertrykker man det aandelige Liv,